

ЗАСТОСУВАННЯ БЛОКЧЕЙН ТЕХНОЛОГІЙ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Поява технології блокчейн надає нові ідеї для фінансового обліку та матиме величезний вплив на визнання, вимірювання, представлення та розкриття інформації у фінансовій звітності, що може зменшити кількість помилок у розкритті інформації та управлінні доходами, а отже значно покращити якість інформації.

По-перше, підприємства можуть публікувати вихідні документи в загальнодоступному блокчейні, і блокчейн автоматично створюватиме бухгалтерські записи та фінансову звітність за допомогою смарт-контрактів. Стандарти бухгалтерського обліку та припущення, які використовують фірми, будуть відображені в смарт-контрактах, які будуть постійно реєструватися. Цей процес принципово змінює вимірювання, представлення та розкриття інформації у фінансовому обліку.

По-друге, застосування технології блокчейн в обліку може зменшити операційний ризик і помилки вимірювання, оскільки фінансова звітність автоматично генерується смарт-контрактами. Крім того, своєчасне надання облікової інформації частково скорочує часовий лаг між формуванням облікової інформації та звітністю. Прозорість і відстежуваність бухгалтерського блокчейну збільшить ймовірність виявлення шахрайства та значно збільшить витрати на підробку. З меншими можливостями та вищими витратами управління доходами зменшиться.

По-третє, використання блокчейну у фінансовому обліку означає, що будуть створені тисячі резервних копій, коли він буде опублікований у загальнодоступному блокчейні, і всі транзакції стануть видимими для всіх учасників мережі [2]. Це зробить процес обліку та звітності більш прозорим і простежуваним, оскільки вони перевіряються та контролюються всіма вузлами блокчейну, що підвищить надійність облікової інформації. Причому із застосуванням блокчейну фінансова звітність може оприлюднюватись в режимі реального часу чи відповідно до запитів стейкхолдерів, тоді як традиційна фінансова звітність складається щорічно, що не сприяє своєчасності інформації. Більше того, сторонні користувачі інформації можуть навіть у будь-який час самостійно зводити операції фірм у фінансові звіти [2]. Крім того, відстеження облікової політики та припущень у смарт-контрактах зробить облікові вибори та судження більш прозорими та, відповідно, збільшить порівнянність облікової інформації.

Отже, поява технології блокчейн має величезний вплив на вимірювання, представлення та розкриття інформації у фінансовому обліку, що зменшує кількість помилок у розкритті інформації та управлінні грошовими потоками, значно покращує якісні характеристики інформації та пом'якшує проблему асиметрії інформації.

Однак, технологія блокчейн знаходиться на експериментальній стадії, існують проблеми обмеженої ємності обробки даних, конфіденційності інформації та нормативні труднощі. По-перше, бухгалтерська інформація підприємств має великі обсяги, з якою нинішня технологія блокчейн не може добре впоратися. Це призведе до значних витрат для компаній, які хочуть застосувати цю технологію, оскільки плата за виставлення рахунків буде суттєво великою. По-друге, через характеристики прозорості та сталості інформацію може завантажувати та переглядати будь-хто в будь-якому місці, що збільшить власні витрати бізнесів, які мають конфіденційну інформацію. Якщо розкриття інформації призводить до витоку комерційних таємниць постачальника інформації, це спричиняє власні витрати, що негативно вплине на діяльність компанії. Як наслідок, підприємства з надзвичайно високим рівнем витрат можуть не мати стимулів використовувати блокчейн для розкриття інформації. Оскільки розкриття корпоративної інформації є важливим для впливу на курс акцій, імовірно, що деякі вузли додадуть неправдиву інформацію в блокчейн, щоб маніпулювати ціною акцій і отримати одноразовий прибуток. Ця проблема посилюється, якщо вузли, які змовляються, можуть обробляти понад 50% обчислювальної потужності.

Тому в короткостроковій перспективі не для всіх компаній реально організувати ведення обліку і звітності через блокчейн. Однак, поки технологія достатньо зріла, першу проблему можна вирішити. І якщо компанії передбачають власні витрати на розкриття конкретної інформації, вони виберуть відповідний обсяг конфіденційної інформації для розкриття в блокчейні після збалансування витрат і вигід. Вже після вирішення цих двох проблем у багатьох компаній з'явиться стимул використовувати блокчейн як важливу платформу для добровільного розкриття інформації в короткостроковій перспективі, оскільки потік інформації може зменшити інформаційну асиметрію та знизити вартість капіталу для фірм [1].

Список використаних джерел:

1. Shroff, N., Sun, A. X., White, H. D. & Zhang, W. Voluntary Disclosure and Information Asymmetry: Evidence from the 2005 Securities Offering Reform. *Journal of Accounting Research*, 51: 1299–1345, 2013.
2. Yermack D. Corporate Governance and Blockchains. *Review of Finance*, 2017, 21(1), 7-31.